

ABSTRAKT

ZÁSTAVNÍ PRÁVO JAKO NÁSTROJ ZAJIŠTĚNÍ DLUHŮ

Přijetí zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (NOZ), a doprovodných právních předpisů znamenalo revoluci českého soukromého práva, která přinesla, mimo jiné, i změny v institutu zástavního práva. Tato práce se zabývá rozborem nově upraveného zástavního práva s důrazem na změny, které NOZ přinesl, a jejich zhodnocení. Používá standardní metody interpretace, jakož i argumentaci *e ratione legis* či komparativní výklad.

Dosavadní úprava zástavního práva byla (1) rozdrobená (základní právní úprava byla obsažena v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a doplněna byla ust. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, či zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech) a (2) poměrně strohá, tudíž některé základní otázky musela řešit až judikatura. Oba tyto nedostatky NOZ odstranil. (1) Zrušil občanský zákoník, obchodní zákoník i zákon o cenných papírech, díky čemuž je úprava zástavního práva nyní obsažena pouze v NOZ, a (2) institutu zástavního práva se věnuje daleko podrobněji.

Mezi nejvýznamnější změny, které přinesl NOZ a které souvisí se zástavním právem, patří (1) za základních zásad větší autonomie stran při uzavírání smluv a odklon od absolutní neplatnosti, (2) upravení pravidel pro uzavírání smluv, zavedení předšmluvní odpovědnosti a odpovědnosti za rady, (3) nové pojetí věci jako všeho, co je rozdílné od osoby, slouží potřebě lidí a je ovladatelné, které rozšířilo katalog zástav, (4) upravení stávající terminologie a zavedení nových pojmů, mnohdy s novým obsahem, (5) zavedení institutu *budoucího zástavního práva*, (6) možnost ujednat si *zákaz zřízení zástavního práva* či *zákaz zatížení a zcizení* s účinky *erga omnes*, (7) omezení zakázaných ujednání v zástavních smlouvách, (8) představení institutů umožňujících manipulovat s pořadím zástavních práv (*uvolnění zástavního práva* a *záměna zástavních práv*), (9) možnost ujednat si za určitých okolností *propadnou zástavu* a výkon zástavního práva *privátním prodejem*, a (10) umožnění vzniku zástavního práva k movité věci zápisem do Rejstříku zástav.